

Aan de informateur
Mevrouw drs. M.I. Hamer
p/a Tweede Kamer der Staten-Generaal
t.a.v. Bureau woordvoering Kabinetsformatie
Postbus 20018
2500 EZ Den Haag

Groningen, 25 mei 2021

Geachte mevrouw Hamer, beste onderhandelaars van een nieuw kabinet,

Wij doen met deze brief een dringend beroep op u om in de formatie zorg te dragen dat het Rijk haar verantwoordelijkheid neemt bij de Rijksinfrastructuurprojecten N33 midden en Wunderline in de provincie Groningen.

Wij werken intensief samen aan het verbeteren van regionale en Rijksinfrastructuur, met als doel om de sociaaleconomische structuur in de noordelijke (grens-) regio te versterken. Eerder is daartoe samen met het Rijk een zogenoemd Regio Specifiek Pakket (RSP) ontwikkeld.

Echter, de afgelopen jaren heeft de provincie meerdere keren substantieel grote aanvullende financiële bijdragen moeten doen aan de, onder verantwoordelijkheid van het Rijk, uitgevoerde projecten waarbij Rijksinfrastructuur werd verbeterd. Dit was onder andere het gevolg van substantiële overschrijdingen bij de (Rijks)projecten Groningen Spoorzone en Aanpak Ring Zuid waarvoor de risico's voor rekening van de provincie kwamen met als gevolg uitputting van het budget in het RSP-programma. De realisatie van de belangrijke Rijksinfrastructuurprojecten Verdubbeling 'N33 Midden' en 'Wunderline' is hierdoor op losse schroeven komen te staan. Beide projecten zijn van (inter)nationaal belang en vormen onderdeel van een reeds bestaande en langlopende samenwerking waarbij met het Rijk en ook Duitse partners afspraken zijn gemaakt ten aanzien van de verbetering van infra ten behoeve van de sociaaleconomische ontwikkeling van de regio Groningen en de Noordelijke grensregio!

Deze verbeteringen van de infrastructuur liggen voor Groningen in het direct verlengde van het recent aan u toegestuurde 'Bouwstenen voor het Deltaplan, Noordelijk Nederland en het stedelijk netwerk Nederland beter verbonden' om de sociale en economische potentie en kracht van Noord Nederland ten volle te kunnen benutten.

Rijksweg N33 Midden

Om het sociale en economische perspectief voor het gehele gebied te verbeteren, is het belangrijk dat de Eemdelta beter bereikbaar wordt. Daarbij heeft de regio twee zeehavens van nationaal belang die essentieel zijn voor nationale opgaven op het gebied van de energietransitie, vergroening van de chemie en een circulaire economie. De Eemshaven is de laatste jaren uitgegroeid tot een energy- en dataport van formaat, één derde van alle in Nederland geproduceerde energie komt vanuit de Eemshaven. De omvang en het belang van de havens zal de komende jaren alleen maar toenemen gezien de geplande investeringen van € 2,9 miljard en daarnaast de (zeer recent aangekondigde) uitbreiding van de Eemshaven met 600 hectare. Het noordelijke industriegebied, direct grenzend aan de N33, wordt hiermee anderhalf keer zo groot. Daarmee ligt hier een enorm potentieel en de ruimte om nieuwe duurzame economische activiteiten te ontwikkelen. Onderzoeken wijzen uit dat deze uitbreiding in potentie tussen de circa 3400 en 6000 banen oplevert. Het gaat met name om bedrijven uit de sectoren waterstof, batterijen, datacenters, windenergie, automotive en andere soorten high-tech bedrijven.

Ontwikkelingen die van economisch en maatschappelijk belang zijn en die in combinatie met de grootse plannen die er rondom waterstof zijn in Groningen, vragen om nationale investeringen in de onderliggende infrastructuur. De N33 is daarbij cruciaal voor een goede ontsluiting van de nieuwe bedrijvigheid in de havens. Hoewel de Havennota de Eemshaven en de haven van Delfzijl als havens van nationaal belang

benoemt die in het MIRT prioriteit hebben, is dit de enige haven van nationaal belang die niet is ontsloten met een 4-baansweg. De huidige enkelbaans Rijksweg naar het gebied is niet optimaal, past niet bij het groeipad dat het gebied doorlopen heeft én de toekomstige groei en ontwikkelingen. De Rijksweg is bovendien ontoelaatbaar verkeersonveilig. Mede om die redenen hebben de provincie en het Rijk destijds gezamenlijk besloten de N33 Midden te verdubbelen.

Ook in dit project werd het overgrote deel van de verbetering van de Rijksinfrastructuur door de provincie gefinancierd. Het doorgaan van het project is door gebrek aan financieel perspectief nu sterk onder druk komen te staan.

Verbetering grensoverschrijdende spoorverbinding Groningen – Bremen (Wunderline)

Door de verbetering van de spoorverbinding tussen Groningen en Bremen geven de Provincie Groningen, Land Nedersaksen en Vrije Hanzestad Bremen samen een impuls aan de economische ontwikkeling en de leefbaarheid van de noordelijke grensregio door te investeren in de kwaliteit van de spoorverbinding Groningen – Bremen. Hierover hebben de betrokken Duitse en Nederlandse overheden, aangemoedigd door Rijk en Bund, in 2019 gezamenlijke afspraken gemaakt.

Het is de bedoeling de bestaande spoorverbinding in drie stappen te verbeteren. De eerste stap waarmee een reistijdwinst van 20 minuten wordt gerealiseerd is inmiddels gestart en moet in 2024 gereed zijn. Op hetzelfde moment willen de Duitsers de Friesenbrücke hebben herbouwd. In 2030 zal de reistijd tussen Groningen en Bremen nog een keer 20 minuten sneller moeten worden. Hierdoor wordt de spoorverbinding op dit traject een echt alternatief voor de auto. Het uiteindelijke doel is dat reizigers na 2030 nog comfortabeler zonder overstap tussen Groningen en Bremen kunnen reizen. Dit is in het belang van de grensoverschrijdende samenwerking, werkgevers en werknemers, studenten en toeristen.

Verdere verbetering van het grensoverschrijdend spoor naar Duitsland blijft hard nodig. Het Rijk draagt weliswaar bij aan de spoorverbetering Groningen – Bremen maar het overgrote deel van de opgave werd tot op heden door de Provincie gefinancierd. In Duitsland financiert men de opgave volledig vanuit de Leistungs- und Finanzierungsvereinbarung en daarmee uit financiële middelen van de Bund. Wij hopen dan ook zeer dat het Rijk bereid is naar Duits voorbeeld een grotere rol bij de realisatie van de ambitie van de Wunderline te gaan spelen.

Op dit moment ontbreekt in totaal € 78 miljoen voor de realisatie van N33 Midden en Wunderline. Graag gaan wij in een constructieve dialoog met het Rijk op zoek naar oplossingen voor de twee genoemde projecten.

We doen dan ook een dringend beroep op u om ons voor de projecten in een nieuw regeerakkoord een kansrijk perspectief te bieden op financiering van de twee Rijksinfrastructuurprojecten N33 Midden en Wunderline met Rijksmiddelen waarmee u als Rijk de verantwoordelijkheid bij deze projecten neemt die van u verwacht zou mogen worden.

Met vriendelijke groeten,

Fleur Gräper - van Koolwijk, gedeputeerde Provincie Groningen
Gerard Beukema, burgemeester Gemeente Eemsdelta
Henk Jan Bolding, burgemeester Gemeente Het Hogeland
Adriaan Hoogendoorn, burgemeester Gemeente Midden-Groningen
Philip Broeksma, wethouder Gemeente Groningen
Cora Yfke Sikkema, burgemeester Gemeente Oldambt
Cas Köning, directeur Groningen Seaports
Frans Alting, directeur Samenwerkende Bedrijven Eemsdelta
Bert Bouwmeester, voorzitter Eems Dollard Regio (EDR)

Namens college van Gedeputeerde Staten,

Fleur Gräper - van Koolwijk
Gedeputeerde provincie Groningen

Namens college van burgemeester en wethouders
Eemsdelta,

Ronald Koch
Algemeen directeur/gemeentesecretaris

Gerard Beukema
Burgemeester

Namens college van burgemeester en wethouders
Het Hogeland,

Paul van Vilsteren
Algemeen directeur/gemeentesecretaris

Henk Jan Bolding
Burgemeester

Namens college van burgemeester en wethouders
Midden-Groningen,

H.J.M. (Henk) Mulder
Algemeen directeur/gemeentesecretaris

Mr. A (Adriaan) Hoogendoorn
Burgemeester

Namens college van burgemeester en wethouders
Groningen,

Philip Broeksma
Wethouder gemeente Groningen

Namens college van burgemeester en wethouders
Oldambt,

C-Y (Cora-Yfke) Sikkema
Burgemeester

Namens Groningen Seaports,

Cas König
Directeur

Namens Samenwerkende Bedrijven Eemsdelta,

Frans Alting
Directeur

Namens Eems Delta Regio,

Bert Bouwmeester
Voorzitter